

Η νέα “ψηφιακή” ασθένεια

/ [Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός](#)

Το «σύνδρομο ψηφιακής αποθησαύρισης» ή «σύνδρομο ψηφιακής συσσώρευσης», αν και δεν έχει, ακόμη, επίσημα ενταχθεί στις ψυχικές διαταραχές, μάλλον δεν θα αργήσει.

Ολλανδοί γιατροί, με επικεφαλής την ψυχίατρο Martine J van Bennekom του Ακαδημαϊκού Ιατρικού Κέντρου, παρουσίασαν στο ιατρικό περιοδικό “BMJ Case Reports” την περίπτωση ενός 47χρονου άνδρα, ο οποίος εμφάνισε ψυχαναγκαστική τάση συσσώρευσης ψηφιακών αντικειμένων στον υπολογιστή του.

Χιλιάδες φωτογραφίες – και όχι μόνο – προστίθεντο κάθε εβδομάδα στη συλλογή του και μετά περνούσε ατέλειωτες ώρες κάθε μέρα για να τις ταξινομήσει σε κατηγορίες. Εκτός από το πάθος για ψηφιακές συλλογές, είχε αντίστοιχη μανία για τη συλλογή φυσικών αντικειμένων. Το αποτέλεσμα ήταν το διαμέρισμά του στο Άμστερνταμ να ξεχειλίζει από διάφορα μικροπράγματα, που συνεχώς μάζευε και έτσι ήταν αδύνατο να προσκαλέσει τον οποιονδήποτε στο σπίτι του, σύμφωνα με το Live Science και το ΑΠΕ. Όμως το «φόρτε» του άνδρα – επειδή ακριβώς απαλλασσόταν από τους υλικούς περιορισμούς των τεσσάρων τοίχων και μπορούσε να επεκταθεί στον αχανή ψηφιακό χώρο – ήταν οι ψηφιακές συλλογές, που είχε συγκεντρώσει σε πέντε μεγάλους σκληρούς δίσκους.

Σύμφωνα με τους ειδικούς η συνεχής ενασχόληση με όλα αυτά τα ψηφιακά αρχεία,

αποτελεί από μόνη της ένα πρόβλημα, καθώς δεν αφήνει χρόνο και διάθεση για να κάνει κάποιος άλλα πράγματα στη ζωή του, όπως να καθαρίζει το σπίτι του, να βλέπει φίλους, να βγαίνει έξω, ακόμη και να κοιμάται. Το θέμα με τις «ψηφιακές συνήθειες» είναι ότι ξεκινούν σαν κάτι ευχάριστο αλλά καταλήγουν σε πηγή άγχους και σε καταναγκασμό.

Οι ψυχίατροι έχουν έως σήμερα αναγνωρίσει το «σύνδρομο αποθησαύρισης» ή «διαταραχή παρασυσσώρευσης» ως σύμπτωμα ιδεοψυχαναγκαστικής διαταραχής, που ωθεί τους ανθρώπους, κυρίως τους μεγαλύτερους σε ηλικία, να μαζεύουν συνεχώς άχρηστα πράγματα στο σπίτι τους και να αδυνατούν να πετάξουν το παραμικρό. Συνήθως τα σπίτια τους μετατρέπονται σε «αχούρια» και οι ίδιοι παραμελούν ακόμη και την προσωπική υγιεινή τους, με αποτέλεσμα να αποτελούν κίνδυνο για τη δημόσια υγεία.

Ορισμένοι γιατροί προτείνουν τώρα ότι μια υποπερίπτωση αυτού του συνδρόμου θα πρέπει να είναι η ψυχαναγκαστική ψηφιακή αποθησαύριση ή ψηφιακή συσσώρευση ή ψηφιακή συλλεκτομανία. Αυτό θα επέτρεπε στους ψυχολόγους και στους ψυχίατρους, όπως υποστηρίζουν, να κάνουν πιο εύκολα τη διάγνωση όσων ατόμων έχουν αυτή τη τάση, σε βαθμό που έχει εξελιχθεί σε ψυχική διαταραχή, η οποία επιδρά αρνητικά στην ποιότητα της ζωής των ίδιων, αλλά και των άλλων γύρω τους. Προς το παρόν στο επίσημο εγχειρίδιο ψυχιατρικών παθήσεων (το DSM-5) εντάσσεται μόνο η παραδοσιακή αποθησαύριση. Αλλά ίσως είναι θέμα χρόνου να ενταχθεί και η ψηφιακή. Ήδη υπάρχει η σχετική ιστοσελίδα (digital hoarding ή e-hoarding) στη Wikipedia.

Κάποιοι άλλοι επιστήμονες, πάντως, θεωρούν πρόωρη την επίσημη ένταξη της ψηφιακής αποθησαύρισης στις ψυχικές παθήσεις. Ένα σημείο -κλειδί είναι ότι παραμένει άγνωστο πόσοι άνθρωποι έχουν μανία να συλλέγουν μόνο ψηφιακά αρχεία, αλλά όχι φυσικά αντικείμενα. Από την άλλη, δεν θεωρείται ξεχωριστή διαταραχή το να συλλέγει κανείς μανιωδώς μόνο εφημερίδες ή μόνο ρούχα, οπότε δεν είναι σαφές γιατί η μανία συλλογής ψηφιακών αρχείων θα πρέπει να αποτελέσει ξεχωριστή κατηγορία ψυχικής διαταραχής.

Επιπλέον υπάρχει κι άλλο πρόβλημα. Κάποιες φορές οι γιατροί συμβουλεύουν τους ασθενείς με παραδοσιακή διαταραχή αποθησαύρισης να πάψουν να συλλέγουν φωτογραφίες ή βίντεο ή βιβλία σε φυσική μορφή και να το κάνουν, πλέον, σε ψηφιακή μορφή, ώστε να αδειάσουν και λίγο χώρο στο σπίτι τους. Αν, όμως, η ψηφιακή αποθησαύριση θεωρηθεί πάθηση, μια τέτοια ιατρική συμβουλή δεν θα ήταν εύλογη.

Από τη Βίκυ Καρατζαφέρη, υπεύθυνη θεμάτων υγείας neadiatrofis.gr